

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

ALMANNAVARNADEILD

FUNDUR VÍSINDAMANNARÁÐS ALMANNAVARNA

Dags: 05.12.2014

Kl.: 09:30

Staðsetning: Björgunarmiðstöðin í Skógarhlíð.

Fundarefni: Umbrotin í Bárðarbungu

Fundinn sátu: Vísindamenn frá Veðurstofu Íslands og Jarðvísindastofnun Háskólans, ásamt fulltrúum frá almannavarnadeild ríkislögreglustjóra, Umhverfisstofnun og Sóttvarnalækni.

Meginefni fundar

- Eldgosið í Holuhrauni
- Loftgæði
- Sviðsmyndir

Fundargerð

- Eldgosið í Holuhrauni heldur áfram með líkum hætti og verið hefur síðustu vikur.
- Vísindamenn flugu yfir öskju Bárðarbungu og gosstöðvarnar í Holuhrauni í gær fimmtudag, 4. desember. Mælingar sem gerðar voru benda til þess að sig öskjunnar haldi áfram með líkum hætti og verið hefur undanfarnar vikur. Verið er að vinna úr gögnum sem aflað var um rúmmál hraunbreiðunnar.
- Vísindamenn flugu nú í morgun, 5. desember, með þyrlu Landhelgisgæslunnar að Bárðarbungu. Markmið ferðarinnar er að koma aftur á sambandi við GPS tæki í öskju Bárðarbungu.
- Jarðskjálftavirkni í Bárðarbungu er enn öflug. Fjórir skjálftar að stærð M4,3 mældust í Bárðarbungu síðustu tvo daga. Tveir mældust í gær, 4. desember, kl. 00:32 og 15:45, og tveir í nótt, 5. desember, kl. 00:16 og 03:03. Frá hádegi á miðvikudag mældust 10 skjálftar á stærri en M4,0 og 12 skjálftar á milli M3,0-4,0. Alls mældust um 125 skjálftar við Bárðarbungu á tímabilinu.
- Lítil jarðskjálftavirkni mældist við bergganginn og gosstöðvarnar í Holuhrauni frá hádegi á miðvikudag.
- Í framhaldi af samantekt um atburðina í Bárðarbungu sem teknir voru saman á síðasta fundi Vísindamannaráðs er rétt að taka eftirfarandi fram:
 - Þrátt fyrir að há gildi brennisteinsdíoxíðs (SO₂) hafi mælst hafa ekki nein alvarleg heilsufarsleg tilfelli verið tilkynnt þó svo margir hafi fundið fyrir tímabundnum óþægindum í öndunarvegi.
- Loftgæði:
 - Í dag (föstudag) er spáð gasmengun suður og austur af eldstöðinni og hægum vindi. Ákveðnari vindur í kvöld og mengunin fer til norðnorðvesturs. Á morgun (laugardag) er útlit fyrir að gasmengunin fari til austurs.
 - Tvennskonar tveggja daga spár eru gerðar vegna mengunar frá eldgosinu. Annars vegar er um að ræða textaspá með kortum sem gerð eru af veðurfræðingi á vakt, sjá [Gas spá](#). Hins vegar er hægt að skoða sjálfvirk [Gas líkan](#), en þetta er tilraunakeyrsla sem er í þróun og taka ber með [fyrirvara](#). Veðurstofan og Umhverfisstofnun biður fólk að [Skrá mengun](#), verði það hennar vart og þeim áhrifum sem það verður fyrir.

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

ALMANNAVARNADEILD

- Hægt er að fylgjast með mælingum á loftgæðum á síðunni www.loftgaedi.is þar eru einnig aðgengileg gögn frá handmælum sem eru víða um land.
- Leiðbeiningar:
 - Ef fólk finnur fyrir óþægindum er mælt með að halda sig innandyrna, loka gluggum, auka kyndingu og slökkva á loftræstingu. Gott er að lofta vel út þegar loftgæði eru góð. Fólk sem finnur fyrir óþægindum er hvatt til þess að hafa samband við sína heilsugæslustöð. Tafla um viðbrögð við loftmengun hefur verið birt á vef Umhverfisstofnunar www.ust.is. Hægt er að fylgjast með mælingum á loftgæðum á síðunni www.loftgaedi.is Veðurstofan birtir textaspár á vef sínum og viðvaranir eftir því sem aðstæður breytast.
 - Tilmæli og leiðbeiningar má finna hjá Umhverfisstofnun og Embætti landlæknis, m.a. töflu um rétt viðbrögð.
 - Veðurstofan birtir spár um útbreiðslu brennisteinstvildis á vef sínum eins og greint er frá hér að ofan og þær eru einnig lesnar með veðurfregnum í útvarpi. Leitast er við að koma spánum til skila í sjónvarpsveðurfréttum.
 - Umhverfisstofnun hefur dreift handmælum víða um land til að bæta upplýsingaöflun um dreifingu mengunarinnar og niðurstöðurnar má sjá bæði á vef hennar og Veðurstofunnar.
 - Hægt er að senda inn fyrirspurnir og upplýsingar til Umhverfisstofnunar vegna loftmengunar á netfangið gos@ust.is Umhverfisstofnun óskar sérstaklega eftir upplýsingum frá fólki sem hefur orðið vart við mikla mengun; hvar það var statt, tímasetningu, lýsingu á gasmekki, eins og lit og skyggni, og lýsingu á áhrifum (sviði í augum o.s.frv.).
- Þrír möguleikar eru áfram taldir líklegastir um framvindu:
 - Gosið í Holuhrauni fjarar út og öskjusig í Bárðarbungu hættir.
 - Stórt öskjusig í Bárðarbungu. Gos í Holuhrauni verður langvinnt eða vex. Mögulegt er að sprungan lengist til suðurs inn undir Dyngjujökul og valdi jökulhlaupum og gjóskufalli. Einnig er mögulegt að sprungur opnast annars staðar undir jöklinum.
 - Stórt öskjusig í Bárðarbungu og gos í öskjubroti. Slíkt gos gæti brætt mikinn ís og valdið verulegu jökulhlaupi. Öskufall gæti orðið nokkurt.
Ekki er hægt að útiloka aðrar sviðsmyndir.
- **Frá Veðurstofu Íslands:** Litakóði fyrir flug er áfram appelsínugulur fyrir Bárðarbungu.
- Næsti fundur vísindamannaráðs verður mánudaginn 8. desember.

Ríkislögreglustjórnin almannavarnadeild www.almannavarnir.is www.avd.is Twitter: [@almannavarnir](https://twitter.com/almannavarnir)